

Stjórnarháttayfirlýsing

Tilgangur

Góðir stjórnarhættir eru forsenda fyrir því að starfsemi Lífeyrissjóðs starfsmanna Akureyrarbæjar (LSA) sé traust og árangursrík. Með góðum stjórnarháttum í starfsemi LSA er lagður grunnur að traustum samskiptum stjórnenda og starfsmanna við sjóðfélaga, launagreiðendur sem greiða iðgjöld til sjóðsins og Akureyrarbæ sem ábyrgðaraðila sjóðsins. Góðir stjórnarhættir stuðla einnig að gagnsæi í starfsemi hans. Við mótun stjórnarháttanna hafa stjórnendur og stjórn sjóðsins haft til hliðsjónar almennt viðurkennd sjónarmið og leiðbeiningar um góða stjórnarhætti fyrirtækja. LSA er lokaður sjóður. Akureyrarbær ábyrgist skuldbindingar sjóðsins sbr. 10. gr. í samþykktum hans.

Hlutverk LSA

Hlutverk LSA er að:

- Taka við iðgjöldum, varðveita þau með tryggu hætti og veita upplýsingar um réttindi sjóðfélaga
- Ávaxta fjármuni með sem bestum hætti í samræmi við fjárfestingar- og áhættustefnu sjóðsins.
- Greiða sjóðfélögum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins. Í því felst að tryggja sjóðfélögum eftirlaun að lokinni starfsævi, tryggja þá fyrir tekjumissi í kjölfar örorku og stuðla að fjárhagslegu öryggi maka og barna við andlát sjóðfélaga.

Lög og reglur um stjórnarhætti sem LSA fylgir

LSA starfar á grundvelli laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og hefur fengið starfsleyfi frá Fjármálaráðuneytinu sem einnig staðfestir samþykktir sjóðsins. LSA er lokaður sjóður sem starfar á óbreyttum iðgjalda- og réttindagrundvelli í samræmi við 54. gr. laga nr. 129/1997, sem hefur veruleg áhrif á starfsemi sjóðsins.

Sjóðurinn er eftirlitsskyldur aðili í samræmi við lög nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Ýmis önnur lög taka til þátta í rekstri LSA, auk reglugerða, reglna og leiðbeinandi tilmæla sem Fjármálaeftirlitið hefur sett um starfsemi lífeyrissjóða.

Þá hefur sjóðurinn sjálfur sett reglur um einstaka þætti í starfsemi sinni, s.s. starfsreglur stjórnar og þ.m.t. skilgreiningu á óvenjulegum og mikilsháttar ráðstöfunum, verklagsreglur um verðbréfavíðskipti, siðareglur, reglur um upplýsingagjöf til stjórnar, reglur um endurskoðunarnefnd og reglur um fjárfestingaheimildir. Þá hefur sjóðurinn sett sér sérstaka fjárfestingar-, áhættu-, áhættustýringar- og öryggisstefnu. Starfsreglur stjórnar og endurskoðunarnefndar má nálgast á heimasíðu sjóðsins.

Skipan stjórnar, hlutverk og skipulag

Samkvæmt samþykktum LSA skal stjórnarformaður sjóðsins tilnefndur af bæjarstjórn Akureyrarbæjar og skal annað hvort vera bæjarstjóri eða sviðstjóri fjársýsluviðs sveitarfélagsins. Aðrir stjórnarmenn eru tveir fulltrúar sem bæjarstjórn kys á sama hátt og fastar nefndir sveitarfélagsins til fjögurra ára og tveir fulltrúar tilnefndir til fjögurra ára af Kili, Stéttarfélagi starfsmanna í almannþjónustu. Fjórir varamenn skulu tilnefndir á sama hátt til jafnlangs tíma.

Samkvæmt lögum ber stjórn LSA ábyrgð á að starfsemin sé í samræmi við lög, reglugerðir settar samkvæmt þeim og samþykktir sjóðsins. Stjórn skal einnig hafa með höndum almennt eftirlit með rekstri, bókhaldi og ráðstöfun eigna sjóðsins. Hún skal móta fjárfestingarstefnu fyrir sjóðinn, innra eftirlit, skjalfesta eftirlitsferla og móta eftirlitskerfi sem gera sjóðnum kleift að greina, vakta, meta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins.

LSA hefur ekki eigin starfsmenn, en hefur gert samning við Stapa lífeyrissjóð um að annast rekstur sjóðsins. Markmiðið með samningnum er að tryggja góðan rekstur sjóðsins sem og góða þjónustu við sjóðfélaga. Framkvæmdastjóri Stapa lífeyrissjóðs er jafnframt framkvæmdastjóri LSA og áhættustjóri Stapa er jafnframt áhættustjóri LSA. Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins og skal hann fara eftir þeirri stefnu og fyrirmælum sem sjóðstjórn hefur gefið. Ráðstafanir sem eru óvenjulegar eða mikilsháttar getur framkvæmdastjóri aðeins gert samkvæmt heimild frá stjórn sjóðsins.

Daglegur rekstur sjóðsins felur m.a. í sér innheimtu iðgjalda og sérstakra aukaframlaga, skráningu iðgjalda í iðgjaldakerfi, utanumhald um réttindi sjóðfélaga, undirbúning og vinnu við lífeyrisúrskurði, útsendingu yfirlita til sjóðfélaga, lífeyrisgreiðslur, réttindaflutninga til og frá sjóðnum, upplýsingagjöf og aðstoð í lífeyrismálum, eignastýringu og ávöxtun á fjármunum sjóðsins, fjárhagsbókhald, umsjón með stjórnarfundum og skýrslugerð til opinberra aðila vegna sjóðsins. Reglur sem Stapi hefur sett og taka til starfsmanna gilda einnig um störf þeirra fyrir LSA eftir því sem við getur átt, enda hafi LSA ekki gengið frá reglum um sama efni, sem gilda fyrir starfsemi sjóðsins.

Stjórnarháttayfirlýsing

Stjórn LSA fundaði átta sinnum á árinu 2021. Á fjórum þeirra mættu allir stjórnarmenn en á fjórum fundum boðaði einn stjórnarmaður forföll. Í þremur þeirra tilfella var varamaður boðaður á fundinn en í einu tilviki bárust upplýsingar um forföll of seint til að unnt væri að boða varamann í hans stað. Endurskoðunarnefnd LSA fundaði þrisvar sinnum á árinu 2021. Á þremur þeirra mættu allir nefndarmenn en á einum þeirra boðaði nefndarmaður forföll.

Niðurstöður árangursmats stjórnar er að samstarf stjórnarmanna gangi vel og allir stjórnarmenn hafi tækifæri til að tjá skoðun sína á stjórnarfundum. Upplýsingar fyrir stjórnarfundum berist tímanlega sem er forsenda upplýstrar ákvörðunartöku stjórnar. Samanlögð reynsla stjórnarmanna sjóðsins er löng og stjórnarmenn hafa hver um sig langa og fjölbreytta stjórnunarreynslu sem gagnast í stjórnarstörfum. Stjórnarmenn hafi jafnframt mikla reynslu af opinberri stjórnarsýslu og fjármálastjórn. Sameiginlegt hæfi og hæfni stjórnar er því metið í góðum horfum. Meðal veikleika stjórnar telur stjórnin nokkra áhættu felast í miklum mannbreytingum stjórnar í tengslum við sveitarstjórnarkosningar og kosningar hjá Kili hverju sinni. Því er nauðsynlegt að móttaka nýrra stjórnarmanna verði öflug og hugað að samfellu þekkingar við kjör stjórnar hverju sinni.

Innra eftirlit og áhættustýring

Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á áhættustýringu og innra eftirliti og skal fylgjast með virkni þess. Stjórnin skal móta og samþykkja áhættustefnu og sjá til þess að virk áhættustýring sé til staðar, sem tekur til allrar starfsemi sjóðsins. Áhættustýring skal innihalda skilvirka ferla og vinnulag. Hún þarf einnig að tryggja að framkvæmda- og áhættustjóri fylgist með því að þessir ferlar séu fullnægjandi og verklag sé skilvirkt.

Stjórnin hefur skipað endurskoðunarnefnd í samræmi við ákvæði 108. gr. laga nr. 3/2006. Endurskoðunarnefnd hefur eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila, fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits, innri endurskoðun og áhættustýringu, eftirlit með endurskoðun ársreiknings, mat á óhæði endurskoðenda og endurskoðunarfyrtækis og eftirlit með öðrum störfum endurskoðenda eða endurskoðunarfyrtækis, fyrir sjóðinn. Endurskoðunarnefnd setur fram tillögur til stjórnar um val á endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtækis. Endurskoðunarnefnd fundar reglulega með innri endurskoðanda, áhættustjóra og eftir atvikum öðrum starfsmönnum sjóðsins og skilar um það skýrslum til stjórnar.

Auk stjórnendaeftirlits og eftirlits áhættustjóra hefur stjórnin ráðið innri endurskoðanda sem starfar skv. lögum nr. 129/1997 og reglum nr. 687/2001 um endurskoðunardeildir og eftirlitsaðila lífeyrissjóða. Innri endurskoðandi sjóðsins er PwC. Innri endurskoðandi framkvæmir eftirlitsaðgerðir reglulega og skilar um það skýrslum til stjórnar. Innri endurskoðandi starfar í nánú sambandi við endurskoðunarnefnd og áhættustjóra.

Fjárfestingarstefna og áhættustefna

Stjórn LSAhefur mótað fjárfestingarstefnu fyrir sjóðinn. Fjárfestingarstefna er formlegt skjal, sem lýsir stefnu sjóðsins við fjárfestingar og ávöxtun fjár sjóðfélaga. Fjárfestingarstefna þarf að uppfylla þær kröfur sem gerðar eru í reglugerð nr. 916/2009 um fjárfestingarstefnu lífeyrissjóða.

Stjórn hefur mótað áhættustefnu þar sem er að finna lýsingu á skipulagi sjóðsins, þ.m.t. á eignastýringu og fjárfestingastarfsemi, eftirlitsskipulagi og hvernig áhættustýringu og innra eftirliti er háttað, þ.m.t. aðgerðum til að tryggja að starfsemi sjóðsins hlíti þeim lögum og reglum sem um hann eru settar af opinberri hálfu, eða hann hefur sett sér sjálfur. Í stefnunni er einnig að finna skilgreiningu á áhættu, lýsingu á áhættuflokkum og hvernig framkvæmd áhættustýringar er háttað.

Gildi og samfélagsleg ábyrgð

Samfélagsleg ábyrgð er mikilvægur þáttur í góðum stjórnarháttum. LSA gerir sér grein fyrir áhrifunum á kjör sjóðfélaga sinna, aðila sem hann fjárfestir í og efnahagsleg og félagsleg áhrif á félagssvæði sínu og nærumhverfi. LSA hefur samfélagslega ábyrgð að leiðarljósi bæði inn á við og út á við í störfum sínum og athöfnum, í samskiptum sínum við sjóðfélaga, starfsmenn, viðskiptavini, þjónustuaðila og samfélagið í heild. Í fjárfestingarstefnu LSA skilgreinir sjóðurinn siðferðisleg viðmið í fjárfestingum. Þá gilda um fjárfestingar sjóðsins *Hluthafastefna* og *Stefna um ábyrgar fjárfestingar* sem sjóðurinn hefur starfað eftir frá árinu 2021.

Stjórnarháttayfirlýsing

Upplýsingar um stjórn, endurskoðunarnefnd og framkvæmdastjóra

Stjórn

Dan Jens Brynjarsson, fæddur 1960. Fulltrúi Akureyrarbæjar, skipaður á aukaársfundi 2018. Formaður stjórnar frá 2018. Dan Jens er óháður Lífeyrissjóði starfsmanna Akureyrarbæjar.

Menntun: Cand. Oecon frá Háskóla Íslands í viðskiptafræði með áherslu á fjármál, MBA frá The University of Edinburgh með áherslu á fjármál, stjórnun og stefnumótun.

Aðalstarf: Sviðstjóri fjársýsluviðs.

Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarmaður í Fóðurverksmiðjunni Laxá hf.

Arna Jakobína Björnsdóttir, fædd 1957. Fulltrúi Kjalars stéttarfélags, skipuð á ársfundi 1994. Arna Jakobína er óháð Lífeyrissjóði starfsmanna Akureyrarbæjar.

Menntun: MA í náms- og starfsráðgjöf, BA í sálfræði, Stúdent frá Verkmenntaskólanum á Akureyri, Verkefna- og leiðtogaþjálfun EHI, Diplóma í rekstri, stjórnun og hagþróun við HA, Diplóma í hagnýtri jafnréttisfræði, sjúkraliði SÍ, auk fjölda námskeiða.

Aðalstarf: Formaður og framkvæmdastjóri Kjalars, stéttarfélags starfsmanna í almannaþjónustu.

Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarmaður í BSRB, stjórnarformaður Símenntunarmiðstöðvar Eyjafjarðar, stjórnarmaður í Fræðslusetri Starfsmennt, stjórnarmaður í Vinnumálastofnun, stjórnarmaður í Rekstrarfélagi orlofshúsa á Eiðum, í endurskoðunarnefnd LSA frá 2010.

Gunnar Gíslason, fæddur 1958. Fulltrúi Akureyrarbæjar, skipaður á ársfundi 2014. Gunnar er óháður Lífeyrissjóði starfsmanna Akureyrarbæjar.

Menntun: Stúdent frá Menntaskólanum á Akureyri, B.ed. kennaranám frá Kennaraháskóla Íslands, Magister Artium í menntavísindum frá Háskólanum á Akureyri, auk fjölda námskeiða um kennslu, stjórnun og stjórnábyrgð.

Aðalstarf: Forstöðumaður Miðstöðvar skólaþróunar við Háskólann á Akureyri

Önnur trúnaðarstörf: Nefndasetur í fjölmörgum stjórnnum og nefndum um skóla- og sveitarstjórnarmál, í endurskoðunarnefnd LSA frá 2014.

Halla Björk Reynisdóttir, fædd 1967. Fulltrúi Akureyrarbæjar, skipuð á aukaársfundi 2018. Halla Björk er óháð Lífeyrissjóði starfsmanna Akureyrarbæjar.

Menntun: Stúdent frá Menntaskólanum á Akureyri, flugumferðastjóri, viðskiptafræðingur frá Háskólanum á Akureyri

Aðalstarf: Flugumferðarstjóri hjá Isavia og bæjarfulltrúi á Akureyri.

Önnur trúnaðarstörf: Forseti bæjarstjórnar og varaformaður bæjarráðs.

Hanna Rósa Sveinsdóttir, fædd 1966. Fulltrúi Kjalars stéttarfélags, skipuð á ársfundi 2002. Hanna Rósa er óháð Lífeyrissjóði starfsmanna Akureyrarbæjar.

Menntun: Stúdent frá Menntaskólanum á Akureyri, sagnfræðingur og þjóðfræðingur frá Háskóla Íslands, Diploma í rekstri og stjórnun frá Háskólanum á Akureyri, auk fjölda námskeiða tengdum safnafræðum.

Aðalstarf: Sérfræðingur á Minjasafninu á Akureyri.

Önnur trúnaðarstörf: Varamaður í Húsafriðunarnefndar ríkisins, stjórnarformaður í Hrauni ehf, menningarfélagi (ólaunað), formaður stjórnar Vísindasjóðs Kjalars stéttarfélags (ólaunað).

Endurskoðunarnefnd

Halla Bergþóra Halldórsdóttir, fædd 1966

Menntun: Cand oecon frá Háskóla Íslands, sérvið reikningshald og endurskoðun

Aðalstarf: Sviðsstjóri þjónustu- og fjármálasviðs Norðurorku hf.

Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarmaður í Netorku hf.

Arna Jakobína Björnsdóttir (sjá umfjöllun hér að framan)

Gunnar Gíslason (sjá umfjöllun hér að framan)

Stjórnarháttayfirlýsing

Framkvæmdastjóri

Jóhann Steinar Jóhannsson, fæddur 1982.

Menntun: Stúdent frá Verkmenntaskólanum á Akureyri af Viðskipta- og hagfræðabraut, B.Sc. í viðskiptafræði frá Háskólanum í Reykjavík og M.Sc. í viðskiptafræði frá Háskólanum í Lund í Svíþjóð.

Önnur trúnaðarstörf: Framkvæmdastjóri Stapa lífeyrissjóðs, stjórnarmaður í Bakkastakk slhf., stjórnarmaður í Reiknistofu lífeyrissjóða hf. og situr í fastanefnd á vegum Landsamtaka lífeyrissjóða um fjárfestingarumhverfi lífeyrissjóða (ólaunað).

Upplýsingar um brot á lögum og reglum sem viðeigandi eftirlits- og eða úrskurðaraðili hefur ákvarðað

Ekki var um nein slík brot eða ákvörðun að ræða.

Samskipti við sjóðfélaga

Sjóðurinn sendir sjóðfélögum yfirlit um réttindi sín tvisvar á ári. Sjóðurinn býður auk þess upp á sjóðfélagavef, þar sem sjóðfélagar geta fengið upplýsingar um lífeyrisréttindi sín hjá sjóðnum auk upplýsinga um iðgjaldaskil og aðgang að rafrænum skjölum, sem þeim tengjast. Sjóðurinn heldur úti heimasíðu, þar sem finna má margháttáðar upplýsingar um sjóðinn og hagsmuni og réttindi sjóðfélaga, þ.m.t. hvernig bera á sig að við að sækja um lífeyri o.fl. Einnig býðst sjóðfélögum aðgangur að „Lífeyrisgáttinni“ þar sem þeir geta fengið yfirlit um réttindi sín hjá öllum íslenskum lífeyrissjóðum. Allir sjóðfélagar, svo og eftirlauna- og örorkulífeyrisþegar sjóðsins eiga rétt til setu á ársfundum sjóðsins með málfrelsi og tillögurétti.